

Στοχάσου: Είσαι ευγενής ή άπλά δειλός;

Στό παρελθόν έχουν γίνει συζητήσεις για την παιδική άφελεια αλλά και την έξυπνάδα των παιδιών, την άδολη, άπρόβλεπτη μά και εύστοχη παρατήρησή της. Οί κουβέντες πού σοῦ λένε, οί άπορίες τους, για όποιοι θέλει νά σκεφτεῖ ή νά πάει ένα βήμα πιο πέρα, από έκεί πού βρίσκεται, εἶναι μία ευκαιρία ζωής. Μεγαλώνοντας αρχίζουμε νά χάνουμε τή διάθεση πού πιο νέοι είχαμε για νά αλλάξουμε τόν κόσμο. Τά όνειρά μας φρέναραν. Ἦρθε μία στιγμή πού γίναμε περισσότερο στοχαστές τῆς γῆς παρά τοῦ οὐρανοῦ. Τά αδύνατα, πού ἦταν φτιαγμένα για ἡμᾶς –ἔτσι πιστεύαμε– παρέμεναν αδύνατα και ή προσπάθεια άρχισε νά φθίνει. Προσγειωθήκαμε στην πραγματικότητα πού τελικά φτιάξαμε και προσαρμοστήκαμε στό συνηθισμένο.

Τό συνηθισμένο! Πόσο άπλή, μά και επικίνδυνη λέξη! Νιώσαμε ότι ή ζωή μας πρέπει νά εἶναι μέσα στά πλαίσια, πού δέν ταρακουνοῦν τά νερά. Νιώσαμε ότι, καλά εἴμαστε ἔδῶ, ό,τι και άν σημαίνει αυτό. Μπορεῖ νά εἴμαστε πληγωμένοι από άόρατα βέλη περικυκλωμένοι από άόρατους πολέμους –πόσο επικαιρο και αυτό– αλλά, καλά εἴμαστε! Κρυφτήκαμε πίσω από τήν εἰκόνα τοῦ βολεμένου ανθρώπου. Μᾶς άπασχολοῦν, μᾶς σκοτεινιάζουν όσα λάθη βλέπουμε και άκοῦμε, μά δέν μπορούμε νά διαμαρτυρηθοῦμε, τά δεχόμαστε όλα. Δεχόμαστε όσα λάθη και σωστά μπλεγμένα μεταξύ τους νά ανθίσουν στίς ζωές μας χωρίς όμως νά άποφέρουν καρπούς.

Εἶναι δυνατόν ό Θεός νά μέ δημιούργησε και νά μέ προώρισε νά κρύβομαι χρησιμοποιώντας ακόμα και τίς ίδιες τίς άρετές Του; Άρετές, όπως αυτή τῆς ευγένειας.

Οί καλοί τρόποι, πού χαρακτηρίζουν τούς ανθρώπους, ἔρχονται νά συμπληρώσουν τήν έννοια τῆς ευγένειας. Γιατί ευγενικός δέν εἶναι μόνο αυτός πού ἔχει τούς τρόπους συμπεριφορᾶς. Εἶναι ένας ὅρος μέ βαθιά έννοια: σημαίνει ότι γίνεσαι θαρραλέος, γενναίόψυχος, ευθύς και συνετός. Ἦ κατάκτηση αυτής τῆς άρετῆς δέν εἶναι τό «φαίνεσθαι» αλλά τό «εἶναι» σέ όλες τίς στιγμές στην πορεία τῆς ζωῆς του. Ἰδιαίτερα όταν αυτές οί στιγμές εἶναι οί πιο δύσκολες. Ο καλός ό καπετάνιος δέν εἶναι τυχαίο ότι στίς φουρτοῦνες φαίνεται. Ἦ αντιμετώπιση σέ μία κατάσταση πιεστική, δείχνει και τό ποιόν μας. Όταν όλα βαίνουν καλῶς, καλύπτονται και δείχνουν ἡρεμα και ὠραῖα. Στά δύσκολα όμως φαίνεται ό πραγματικός χαρακτήρας. Τό ἦθος, ή ποιότητα και ή μεγαλοσύνη τοῦ καθενός μας θά βγεῖ στην ἐπιφάνεια.

Στόν καθένα μας ἔχει δοθεῖ ή ευκαιρία νά συμμετέχει σέ συζητήσεις

καί ανάλογα μέ τό θέμα, τίς γνώσεις του καί τή διάθεσή του νά έκφράσει τά πιστεύω του. Αυτό πού μέ ἔκανε νά θελήσω νά μοιραστῶ μαζί σας τό θέμα τοῦτο, εἶναι μία σιωπηλή συμμετοχή κατά τή διάρκεια μιᾶς συνομιλίας. Ἡ ἀποστασιοποίηση χάριν τῆς ἡρεμίας, καί ἡ εὐγένεια μπροστά στίς πιθανόν ἔκρυθμες ἀντιδράσεις τῶν συνομιλητῶν.

Ὅταν κάποιος εἶναι εὐγενής συνηθίζεται μέ ὠραῖο καί ἥπιο τρόπο νά ὑποχωρεῖ μπροστά σέ κάποιον πού θεριεύει στή συζήτηση. Ὁ ἀδύναμος χαρακτήρας του σύμφωνα μέ τήν πεποίθηση τοῦ συνομιλητῆ του δέν εἶναι ἀρκετός νά τόν «νικήσει». Ἐπικρατεῖ καί ἀκούγεται ἡ θέση τοῦ – ἐπιτρέψτε μου νά ὀνομάσω– «φωνακλᾶ» καί θρασύ καί ἔτσι ὁ διάλογος γρήγορα γίνεται μονόλογος.

Καί ἐδῶ εἶναι τό σημεῖο πού θά ἤθελα νά σταθῶ. Τό σημεῖο πού ἡ εὐγένεια ἔχασε τήν ἀξία της καί κάπου ταυτίσθηκε μέ τή δειλία. Γιατί δέν ἔχω τό θάρρος νά ἀντικρούσω τά ἐπιχειρήματα τοῦ συνομιλητῆ μου; Γιατί εἶμαι εὐγενής! Δέν ἔχω τή διάθεση νά ἀντιπαρατεθῶ ἀπέναντι σέ λάθη καί ἀνακρίβειες πού ἀκούω; Ὁχι, γιατί εἶμαι ἕνας εὐγενικός καί χαμηλῶν τόνων ἄνθρωπος!

Καί ὅμως, ὅλες τίς ἀπαντήσεις τίς ἔχω καί θά τίς πῶ στόν ἑαυτό μου, ἀπό μέσα μου, λίγο ἀργότερα, ὅταν θά ἔχω ἀποχωρήσει ἀπό τό χῶρο συζήτησης. Μπράβο μου! Ἄφησα τό ψέμα ἀντί τῆς ἀλήθειας, ἄφησα τόν ἐπιπόλαιο, ἄφησα τόν ἐγωϊστή καί ἐγκεντρικό ἄνθρωπο καί τίς ἀντίστοιχες ἀπόψεις του, γιατί ἤμουν εὐγενικός! Μόνο πού στήν πραγματικότητα, κατάφερα ἕνα πρᾶγμα: νά κάνω τίς λέξεις εὐγένεια καί δειλία συνώνυμα!!!

Ἡ ἀνασφάλεια πού μέ κυριεύει, θά μπορούσε νά εἶναι μία ἀπάντηση ἀλλά γιά ἕναν χριστιανό εἶναι δικαιολογία. Ἀπό ποῦ ἄλλοῦ ἐκτός ἀπό τό στόμα τοῦ Χριστοῦ μας ἀκούστηκαν, ὄχι ἀλήθειες, μά ἡ Μία ἀλήθεια! Ὁχι ἀπόψεις, πού σήμερα ἐξυπηρετοῦν αὐτό καί αὔριο τό ἄλλο! Ἡ ἀπάντηση εἶναι ὅτι ὅταν κλονίζομαι, κοιτῶ ψηλά. Ὁ χριστιανός δέν εἶναι καρπαζοεισπράκτορας, ὅπως θέλουν νά τόν παρουσιάσουν. Ἐχει τή δύναμη, τήν πραγματική εὐγένεια νά ὑπερασπιστεῖ τήν ἀποψή του γιατί δέν εἶναι ἡ δική του. Εἶναι αὐτή, πού τήν σφραγίδα τή βάζει ὁ ἴδιος ὁ Χριστός μας. Πῶς εἶναι δυνατόν, λοιπόν, νά φοβηθεῖ νά ὀρθώσει ἀνάστημα;

Κάπου στήν ἀρχή μίλησα γιά τά παιδιά. Γιά τήν ἀθωότητά τους, μά καί τήν ἀπλότητα τῶν ἐρωτήσεών τους. Σᾶς τό λέω, μέ τήν ἴδια ἀπλότητα τῶν παιδιῶν, δῶστε τίς ἀπαντήσεις σας. Πρός πᾶσα κατεύθυνση. Ὁ Χριστός μας δέν κατέθεσε φιλοσοφίες καί περίπλοκα διδάγματα γιά λίγους. Μίλησε γιά ὅλα μέ γενναιότητα καί δέν δίστασε νά ἀντισταθεῖ γιά νά φανεῖ καλός. Ὁχι γιατί δέν ἦταν εὐγενής ἀλλά γιατί δέν ἦταν δειλός. Ἐκεῖνος εἶναι ἡ Ἀλήθεια καί ἐμεῖς ἡ φωνή Του.

Παναγιώτα Καμπάνη - Λεμονή